

KARTA KURSU

Nazwa	Doktryny społeczno-polityczne	
Nazwa w j. ang.	Social and political thought	
Koordynator	Dr hab. prof. UP Katarzyna Haremska	Zespół dydaktyczny
		Nie dotyczy
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z głównymi doktrynami społeczno-politycznymi: konserwatyzmem, liberalizmem i socjalizmem. Przekazana zostanie wiedza na temat ich genezy i ewolucji. Zadaniem kursu jest również wykształcenie umiejętności pogłębionej, krytycznej refleksji nad współczesnymi propozycjami ideologicznymi oraz samodzielnej interpretacji zjawisk społecznych i politycznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu filozofii i socjologii
Umiejętności	Umiejętność analizy tekstów źródłowych z zakresu podstaw filozofii i socjologii
Kursy	Podstawy filozofii i socjologii

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Absolwent kursu zna historię oraz współczesny stan głównych doktryn społeczno-politycznych.	W01
	W02. Rozumie filozoficzne i ideologiczne uwarunkowania bieżących zjawisk politycznych i społecznych.	W02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Absolwent kursu dostrzega filozoficzne i ideologiczne uwarunkowania głównych doktryn społeczno-politycznych.	U02
	U02. Potrafi krytycznie interpretować zjawiska społeczno-polityczne oraz zająć wobec nich samodzielne stanowisko.	U01, U05

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K01. Absolwent kursu dostrzega złożoność zjawisk społeczno-politycznych, ich filozoficzne zakorzenienie oraz potrzebę pogłębionej refleksji podczas debat dotyczących sfery publicznej. Ma świadomość roli dyskusji światopoglądowej oraz postawy tolerancji w rozwiązywaniu problemów życia praktycznego.	K02, 03
	K02. Potrafi samodzielnie interpretować zjawiska polityczne i społeczne, zajmować wobec nich autonomiczną postawę oraz prezentować pogłębioną argumentację na rzecz własnego stanowiska.	K02, 03

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30	30										

Opis metod prowadzenia zajęć

Tradycyjny **wykład** przeplatany jest elementami aktywizującymi słuchaczy – wspólną analizą i dyskusją.

Na **ćwiczeniach** są interpretowane teksty źródłowe z zakresu historii doktryn. Poznając odmienne stanowiska ideologiczne, studenci mają możliwość wyrobienia sobie samodzielnej, pogłębionej opinii na rozważane tematy. Podczas ostatnich ćwiczeń przeprowadzona zostanie debata podsumowująca, mająca charakter konfrontacji trzech omówionych wcześniej doktryn społeczno-politycznych.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X	X			X	
W02							X	X	X			X	
U01							X	X	X				
U02							X	X	X				
K01							X	X	X				

K02							x	x	x				
-----	--	--	--	--	--	--	---	---	---	--	--	--	--

Kryteria oceny	<p>Wymagana jest znajomość problematyki poruszanej na wykładach oraz tekstów źródłowych analizowanych na ćwiczeniach. Stan wiedzy studenta sprawdzany jest poprzez egzamin pisemny. Ilość pytań odpowiada liczbie spotkań; każde pytanie punktowane jest w przedziale 0-1. Ogólną ilość zdobytych na tej drodze punktów można zwiększyć poprzez aktywne uczestnictwo w zajęciach.</p> <p>Ocena końcowa zależy od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punktacji z egzaminu, - punktacji za aktywność na zajęciach (maksymalnie 3 punkty). <p>Warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń/ wykładów jest uregulowana sprawa nieobecności na zajęciach. Wykłady/ ćwiczenia można opuścić trzykrotnie. Kolejne nieobecności należy zdać w terminie do egzaminu. Nieobecność na połowie lub większości zajęć uniemożliwia uzyskanie zaliczenia (wyjątek stanowią osoby studiujące według IOS lub dysponujące długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi).</p> <p>Kolejnym warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń jest prezentacja wyznaczonej lektury, przygotowana w ramach pracy grupowej.</p> <p>Przed egzaminem właściwym studenci mogą przystąpić do egzaminu „zerowego”. Oceny pozytywne z egzaminu zerowego są ostateczne; oceny niedostateczne nie są wpisywane, niemniej mają wpływ na ocenę końcową (obniżają ją o pół stopnia).</p>
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ul style="list-style-type: none"> • Konserwatyzm – korzenie starożytne (Platon). • Konserwatyzm nowożytny (J. de Maistre, E. Burke). • Konserwatyzm współczesny (R. Nisbet, L. Strauss, A. Bloom) • Neokonserwatyzm amerykański. • Liberalizm – źródła starożytne (Protagoras). • Liberalizm XVII w. (J. Locke). • Liberalizm XVIII w. (A. Smith, Monteskiusz, I. Kant). • Liberalizm XIX w. (J.S. Mill, A. de Tocqueville, B. Constant, J. Bastiat). • Liberalizm współczesny (F. A. von Hayek, R. Nozick). • Socjalizm utopijny (T. Morus, T. Campanella, C.H. Saint-Simon). • Socjalizm XIX w. (K. Marks, F. Engels). • Socjalizm współczesny (szkoła frankfurcka). • Socjalizm współczesny (J. Rawls). • Anarchizm. • Podsumowanie/ egzamin „0”.

Wykaz literatury podstawowej

Teksty na ćwiczenia:

- Platon, *Państwo*, różne wyd., ks. VIII.
- M. Oakeshott, *O postawie konserwatywnej*, w: tegoż, *Wieża Babel i inne eseje*, Warszawa 1999.
- A. Bloom, *Umysł zamknięty*, Poznań 1997, str. 27 – 69.
- J. Dymek, *Najnowszy barbarzyńcy*, <https://www.dwutygodnik.com/arttykul/6870-najnowszy-barbarzyncy.html>
- J. Locke, *List o tolerancji*, Warszawa 1963.
- J. Locke, *Myśli o wychowaniu*, <http://szady.prv.pl/teksty/Locke%20o%20wychowaniu.html>
- I. Kant, *Co to jest Oświecenie?*, <http://www.humanizm.net.pl/kantsa.html>
- J. St. Mill, *O wolności*, różne wyd., rozdz. II.
- A. Rand, *Cnota egoizmu*, Poznań 2000, s. 5-40.
- T. Morus, *Utopia*, <http://filozofia.3bird.pl/download/filozofia/morus/filozofia-thomas-morus-utopia-ksiega-02.pdf>
- K. Marks, F. Engels, *Manifest Partii Komunistycznej*, różne wyd., rozdz. I-II.
- H. Marcuse, *Człowiek jednowymiarowy*, Warszawa 1991, rozdz. *Nowe formy kontroli*.
- S. Žižek, *Rewolucja u bram*, Kraków 2006, s. 31-48.
- M. N. Rothbard, *Etyka wolności*, Warszawa 2010, cz. III.
- Podsumowanie - R. Legutko, *Dlaczego nie lubię liberalizmu?*, w: „Europa” nr 9/48 (2)

Wykaz literatury uzupełniającej

Literatura uzupełniająca (zalecane podręczniki):

1. S. Filipowicz, *Historia myśli polityczno–prawnej*, Gdańsk 2003;
2. M. Król, *Historia myśli politycznej*, Gdańsk 2003;
3. M. Król, *Filozofia polityczna*, Kraków 2008;
4. J. Szacki, *Historia myśli socjologicznej*, wiele wyd.;
5. A. Heywood, *Ideologie polityczne. Wprowadzenie*, Warszawa 2007;
6. D. Boucher, P. Kelly (red.), *Myśliciele polityczni. Od Sokratesa do współczesności*, Kraków 2008;
7. A. Szahaj, M. N. Jakubowski, *Filozofia polityki*, Warszawa 2005;
8. W.J. Korab-Karpowicz, *Historia filozofii politycznej. Od Tukidydesa do Locke'a*, Kęty 2010;
9. L. Strauss, J. Cropsey, *Historia filozofii politycznej*, Warszawa 2010;
10. R. Goodin, Ph. Pettit (red.), *Przewodnik po współczesnej filozofii politycznej*, W-wa 1998;
11. W. Kymlicka, *Współczesna filozofia polityczna*, Warszawa 2009;
12. J. Rawls, *Wykłady z historii filozofii polityki*, Warszawa 2010.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	40
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40
Ogółem bilans czasu pracy		150
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5